

a patre, et in æternitate, prout a Filio, ac Spirito, dicimus esse factam. Quæ vero hæ inter se operantur, aut erga profundum, unde prodierunt, eam in ævo, sive æone operari dicimus. Mundus vero, quod ad quæstionem pertinet, creatus est, non in principio temporis, non in tempore. Mundus enim, sui natura, prior est tempore, quia in mundi creatione, ordine naturæ, nullum adhuc tempus. Ergo mundus, cum sit tempore prior, neque in temporis principio, neque in tempore potuit creari. Quando ergo creatus fuit? in parte tum sempiternitatis, tum æternitatis est creatus τῆ βουλήσει, καὶ τῷ θελήματι τῷ πατρὸς, voluntate, et ipso velle, Patris, inquit Hermes. Quid ergo mundus est sempiternus? Est æternus? Minime. Non enim ab omni aut æternitate, aut sempiternitate est creatus, sed utriusque, in parte, quando scilicet trinitas illa, eum creare voluit. Et si opera Angelicorum ordinum in eo creando intercessit, etiam in parte æonis est creatus. Tempus autem sui natura posterius esse mundo, ex Aristotelicis probamus fundamentis. Ex temporis nempe diffinitione. Tempus inquit ipse, et numerus seu mensura motus. Esto ita; locus tamen esto, tot illis erroribus. Sed quis nescit, mensuram sui natura posteriorem esse mensurato? Hoc enim vel corrupto, vel ablato, tollitur et mensura. Hac vero sublata, illud remanet. Aliter Tempus est mensura motus. Ergo motum antecedere est necesse, si mensurari debet. Motum autem præcedit, id quod movetur; quod mobile appellatur. Necesse enim est ut natura id ante faciat, quod moveri queat; deinde ipsum vel a se ipso, vel a natura, vel ab alio moveatur. Et dum id movetur, morus sit, qui a tempore mensuratur. Mobile autem in proposito motu, et primum mobile, hoc est cælum primum. Hoc autem, vel maxima, vel præcipua est mundi pars. Coelum ergo ut mobile, natura et dignitate præcedit motum. Motus, vero, natura et dignitate procedit tempus. Ergo motus, ergo mobile, ergo cælum, ergo mundus, ante tempus sunt; et tempus tertio gradu est post mundum. Quo modo ergo Mundus, vel in principio temporis, vel in tempore potuit creari, si nondum erat, quando mundus fuit creatus? Quo loco mirari liceat, magnos quosdam Theologos in hanc sententiam pedibus ivisse, mundum in principio temporis fuisse creatum. Hæc de quæstione prima. De secunda vero, utrum omnia simul fuerint creata, an aliud post aliud, facile respondemus philosophice. Ostendimus enim ante, Deum, αὐτῷ τῷ ἔστι, omnia fecisse, ipso sui esse. Hoc est quia erat, et erat unus, et bonum ideo omnia produxit. Hoc autem suum esse, non per vices exercetur, ut modo sit, et hoc creet; modo non sit, et nihil creet. Et post spatium aliquod, esse resumat, et creet aliud. Sed cum semper, et habeat hyperxin, et habuerit; et ea faciat quando libuit facere, omnia simul fecit. Simul ergo produxit omnia. Cumque Deus ille trinus summus, in suo esse sempiternæ, æterneque perpetuetur, immortalis quoque sit, est necesse, quæ altera fuerat, Hermetis conclusio. Et si immortalis est, et sempiternus, et perpetuus est, nullam omnino sentiet mutationem. Ubi nulla est mutatio, ibi nulla est alteratio. Quæ Aristotelis quoque sententia fuit, et a nobis est etiam antea probata. Ubi nulla est alteratio, ibi nulla sequetur debilitas. Ubi nulla debilitas, ibi integræ permanent, et essentia, et potentia, et actio. Neque ullius rei unquam indiga sunt. Ubi indigentia nulla, ibi sufficientia summa. Ubi sufficientia summa, ibi etiam fœlicitas, ac beatitudo. Ac recte dictum ab Hermete, Dei veluti οὐσία essentia est ἡ εὐδαιμονία beatitudo. Quod aliquando, sed quasi balbutiens scripsit Aristoteles. Itaque sicuti ὑπάρξις hyperxis perpetua illi est, tota sempiternitate, et tota æternitate, et toto æone: quibus tempus ab eo excluditur; ita illi optima quoque vita, ac summa σοφία inquit Hermes sapientia est. Et si hæc illi sunt, potentia nulla ei defuit, aut deerit umquam; aut ulla actio. Sempiternæ ergo, atque æternæ, et fuit, et est, et erit omnia. Et omnia potuit, et potest, et poterit, et omnia fecit, et facit, et faciet. Et quæ nunc facta conspiciamus, ab eo etiam nunc fieri, est affirmandum. Hoc est, omnia ab eo facta, in suo quæque esse, conservantur, et foveantur, et inde pendent. Et perpetuo fient, et conservabuntur, et fovebuntur; et inde pendebunt. Itaque vere admodum a vetere illo philosopho, interrogato. Quid Deus ageret; responsum est, Mundum creat. Et Plotino dictum verissime.

Ἀλλὰ τί νῦν ποιεῖ ἢ καὶ νῦν σώζει ἐκεῖνα, καὶ νοεῖν ποιεῖ, τὰ νοοῦντα, καὶ ζῆν τὰ ζῶντα